

Дошам

1. Керлачу дешнийн маьІнаш

- Кхалорийн деза де** – и дезде хІора шеран ворхІалгІачу баттахь ялта кхиарна баркалла кхайкхош, дахІоттош хилла, ворхІдийнахь лаьтташ а хилла.
- Левихой** – уьш Исраилан халкъан шийтта тайпанна юкъара цхьаь ду. Царна бен пурба ца делла Делан цІа долчохь динан гІуллакхаш дан.
- Мулка** – иза канаІанхойн дела ву бохург ву. Цунна сагІийна дийна бераш дохьура, къаьсттина Іамминхоша.
- Назархо** – чагІар ца мала а, корта а, маж а дІа ца яшийта а нигат дарца ша Далла лерина хилар гоьтуш волу стаг.
- Парушхой** – жуьгтийн динан цхьа тоба. Цара товратана тІера хьехамаш а, пайхамарша яздинарш а, забур а тІезцнера. Парушхоша шаьш къаста-бора, велларг денваларх теша бохуш. Товрат-хьехам беллачул тІаьхьа тІетовъна динан Іадаташ лардан деза моьттура царна.
- Пасахь** – жуьгтийн дезачу деношна юкъахь лоруш долу цхьа де ду. И де Дала уьш Мисар-махкахь леш болчуьра кІелхьарбахар дагадоуьйту де ду. Пасахь дийнахь хІора доьзало сагІина цхьа Іахар боьйтура. Юха иза шайн доьзалехь берриг а дІабуура.
- Рабби** – устаз. Арамхойн маттахь.
- Риман вахархо** – Рим-пачхьалкхо схьабьхначу мехкашкахь массарна а луш яцара и цІе. И цІе я ахча делла, я дегара тІаьхьене луш яра. Цу цІаро дук-кха а бакъонаш лора иза йолчунна.
- Садукъой** – жуьгтийн динан цхьа тоба. Садукъой динан дай бара. Цара товратан хьехамаш бен ца лорура. Уьш беллачуьра нах денбаларх ца тешара.
- ХІашанна** – иза арамхойн маттахь «кІелхьарадаха хІинца!» бохург ду. Іийса кху дуьненахь Іаш волчу хенахь иза «Далла бухастам» бохучух тера дара.

2. Бараман дешнийн маьІнаш

- Герка** – цхьа герка ах кийла сов озаран барам бу.
- Динари** – цхьана дийнахь болх бича, луш долу дато ахча.
- Дол** – куьйган голана тІера пІелгийн буьхьигаши тІе кхаччалу болу барам.
- Сажа** – дІасадаржийначу шина куьйган барам.
- Чаккхарма** – бахалла ши эзар долан барамехь болу некъ.

3. Дицлуш лаьтгачу дешнийн маьІнаш

- ВаІда** – цхьа хІума, билггала кхочушдийр ду аьлла, тІелацар. Дукхяхьолахь жуьгташа ваІда Деле дора.
- ГІарбаш** – зуда-лай.
- Гоьмуькь** – ехачу гІоьжа буьххехь ира цхьамза а болуш, тІом бечу хенахь кхус-су я Іутту герз.
- ГІем** – коьрта тІе туьллуш болу тІеман куй.
- ГІопаста** – юккуш йолу хІуманаш тІеюьллу меттиг (туьканахь, базарахь).
- Забур** – назманийн жайна.
- Зайт** – шех даьтта доккху стом.
- Зорх** – адаман а, дийнатийн а юург охьу хьер.
- Кема сапориг** – хІордан кема сацош хи чу кхуссу, дукха хьолахь аьчкаш йина, еза хІума.
- Кхалор** – йоцгачу ханна йина тхов-кІело.
- Къуьда** – кІезиг серло луш болу чиркх.
- Меттамотт** – нах арахь севицина меттиг.
- ПохІма** – хьуьнар. Дала елла говзалла.
- Пшаьлдиг** – тІаьрсиган тІоьрмиг.
- Сарап** – иза «алоз» олу дарбане орамат ду.
- Стигалан Іаьрчаш** – йист йоцу стигал; гена меттиг.
- Тарх** – тІулг санна долу ламанан дакъа.
- Пшаьбар** – нах бехаш йолу меттиг. Дукха хьолахь гІала.
- Чухчари** – лакхара охьакхуьссу дуккха а долу хи.
- ЦІу** – тІулгах, дечигах я кхечу хІуманаш дина, наха дела ву бохуш, корта бетта сурт.
- Іарш** – Дала Паччахьо санна адамашина а, дуьненна а тІехь олалла ден стиг-лара меттиг.
- Іибадат дан** – Дела ларар гайтар.